

CANONGATE KIRK

THE KIRK OF HOLYROODHOUSE

POLSKI/POLISH

Uwaga: po przeczytaniu proszę pozostawić w kościele

KRÓTKA INFORMACJA O KOŚCIELE CANONGATE

1. W swojej długiej historii kościół Canongate posiadał dwa budynki: jeden przy Opactwie Świętego Krzyża (1128 r.), będący obecnie leżącą obok pałacu Zakonu Świętego Krzyża ruiną, i drugi tutaj w sercu Canongate. W 1688 r. król Jakub VII (Jakub II Angielski) przejął świątynię Opactwa w swe użytkowanie jako kaplicę Orderu Ostu, oferując w zamian wybudowanie kościoła na tym miejscu. Kosztowało to około £1900, pozostawionych Koronie przez bogatego kupca Tomasza Moodie, którego herb widnieje nad głównym wejściem do kościoła. Budowę kościoła zakończono w 1690 r., już po opuszczeniu tronu przez Jakuba II, a klucze wręczono pastorowi Canongate w 1691 r. Herb Królewski, także nad wejściem, jest herbem króla Jakuba z dodanymi w środku tarczami z Nassau tak, by uczynić z niego herb króla Williama, następcy Jakuba.

2. Kościół miał królewski początek. Król Dawid I, jadąc samotnie przez las w pobliżu obecnych terenów Zakonu Świętego Krzyża, został zaatakowany i zrzucony z konia przez białego rogatego jelenia, który chciał go zabić. Nagle między rogami jelenia pojawił się znak Świętego Krzyża. Ten widok dodał królowi odwagi i jeleni musiał uciec. Z wdzięczności za tę pomoc król założył opactwo w 1128 r. 'na cześć Świętego Krzyża, Dziewicy i Wszystkich Świętych'. Kościół Opactwa był wykorzystywany jako kościół parafialny dla mieszkanców Canongate i jako kaplica królewska, gdzie wielu królów szkockich było chrzczone, tu też zawierali małżeństwa, byli koronowani i chowani. Ostatnim koronowanym tam królem był Karol I w 1633 r. W czasie Reformacji w 1560 r. kościół stał się znany jako Kościół Zakonu Świętego Krzyża/Kościół Canongate i mieszkańcy Canongate zbierali się tu na nabożeństwa do 1688 r.

3. Legenda o królu Dawidzie i białym jeleniu jest wyrażona w malowidłach w całym budynku, ze słynnymi obrazami w nawie króla Dawida: pierwszy w obrazie S. Curtisiera, i drugi w haftowanym obrusie nakrywającym frontowy panel stołu komunijnego zaprojektowany, wykonany i подарowany przez oddanych członków parafii. Historia jest pokazana także na zewnątrz kościoła, na wierzchu frontowego muru, gdzie znajduje się połączona głowa jelenia z rogami, подарowana kościołowi przez króla Jerzego VI.

4. Na posadzce prezbiterium wyryte są nazwiska i daty okresu służby pastorów Canongate od Reformacji w 1560 r. Służba dwóch z nich, pastorów Tomasza White'a i Ronalda Selby'ego Wrighta (który był szeroko znany jako 'Radio Padre' podczas drugiej wojny światowej), objęła prawie 90 lat.

5. Z lewej strony prezbiterium znajduje się kaplica pamiątkowa, otwarta w 1951 r. przez gubernatora zamku Edynburg, poświęcona pamięci 40 parafian Canongate, którzy zginęli z czasie II wojny światowej. Małe naczynie szklane po prawej stronie tablicy zawiera piasek z plaż Dunkierki i symbolizuje pamięć Związku Weteranów Dunkierki. Honorowa tablica 603 Eskardy (miasta Edynburg) została odsłonięta przez Jej Wysokość Królową w 1989 r. Rzeźba Chrystusa Zwycięzcy została wykonana przez Józefinę de Vasconcellos.

6. Pałac Zakonu Świętego Krzyża i zamek Edynbug znajdują się nadal w obrębie parafii Canongate. Wewnątrz znajdują się ławki z odpowiednimi herbami z przodu, stojące po obu stronach środkowej nawy kościoła.

7. Kościół Canongate jest uważany za kościół garnizonowy (wojskowy) w stolicy Szkocji. Nad główną nawą kościoła wiszą stare sztandary: 1. batalionu królewskiej szkockiej straży granicznej, zawieszony w 1976 r. w obecności jego honorowego dowódcy, Jej Królewskiej Wysokości Księżniczki Alicji, księżnej Gloucester, i 7/9 batalionu królewskiego Szkocji, zawieszony w 1986 r. podczas nabożeństwa, w którym uczestniczył jego honorowy dowódca, Jego Królewska Wysokość Księżniczka Anna, najstarsza córka królewska. W 1983 r. z okazji 350 rocznicy powstania jednostki królewski pułk szkocki przyjął Canongate jako swój kościół pułkowy, o czym świadczy napis umieszczony na ścianie obok kazalnicy. Kazalnica należała do słynnego kaznodziei dr Tomasza Chalmersa i została tu przewieziona z Kościoła Chalmersa (znajdującego się na skrzyżowaniu West Port i Grassmarket), kiedy ten był zamykany w 1949 r.

8. Historyczne więzy z cechami rzemiosł, które dobrze prosperowały w starym królewskim wolnym mieście Canongate, są przypomniane przez ich emblematy na frontonie galerii.

9. Znaczące zmiany dla wnętrza kościoła zostały przeprowadzone po II wojnie światowej. Usunięte zostały dwa bardziej znaczące XIX-wieczne dodatki w kościele: ściana, która odblokowała nawę główną od prezbiterium, i boczne galerie. W tym samym czasie wyposażono kościół w nowe meble, w tym w ławki w prezbiterium, Ławkę Królewską, Ławkę Gubernatora i Ławki Chóru.

10. Dalsze duże prace konserwatorskie, tak wewnątrz, jak i na zewnątrz, obejmujące odnowienie sufitu z 1817 r., zostały zakończone w 1991 r., by odnowić budynek i zaznaczyć w ten sposób 300-tną rocznicę. Pieniądze na te prace pochodziły nie tylko od członków parafii, lecz od różnych grup społeczeństwa, łącznie z hojnym poparciem wszystkich dorosłych członków rodziny królewskiej.

11. W 1994 r. rozpoczęto projekt gobelinu upamiętniającego tych, którzy zginęli w czasie lub od momentu Bitwy o Normandię 6 czerwca 1944 r. (D-Day). Gobelin w zamysle miał przykrywać siedzenie w prezbiterium w taki sposób, by zwracać uwagę na krzyż, który jest centralnym punktem pod wielkim jasnym oknem w prezbiterium. Autorką projektu jest Kawaler Orderu Imperium Brytyjskiego Hannah Frew Paterson z Glasgow, wykonała go grupa 23 hafciarzy, a opłacił Związek Weteranów Normandii 'Fife, Lothians and Borders N° 34 Branch' oraz członkowie i sympatycy kościoła Canongate.

12. Organy w galerii zostały zaprojektowane i zbudowane przez Th. Frobeniusa z Kopenhagi w Danii. Jest to pamiątka ku czci pastora RONALDA SELBY'EGO WRIGHTA, który służył w Canongate w latach 1937-1977. Organy zostały poświęcone w niedzielę 15 listopada 1998 r.

13. Centrum Zwiedzania w przedsionku świadczy o więzi pomiędzy pierwotnym budynkiem przy Świętym Krzyżu i obecnym budynkiem tutaj w Canongate. Znajduje się tu Tablica Umartwienia z 1644 r., która została przeniesiona ze starego kościoła przy Świętym Krzyżu w 1691 r., i nowa kruchta z grawerowanego szkła na wejściu, upamiętniająca 300 lat kontynuacji kultu w tym miejscu (1691-1991).

14. Ten kościół jest architektonicznym unikatem w Szkocji. Więcej szczegółów o kościele i jego historii zawiera przewodnik sprzedawany w przedsionku. Tam też jest do nabycia przewodnik po dziedzincu kościelnym.

Nabożeństwa rodzinne odbywają się w każdą niedzielę o godz. 10.00. Nabożeństwa parafialne, tuż po nich, o godz. 11.15. Wszyscy turyści są zawsze mile widziani.

Sakrament Komunii Świętej jest udzielany w czasie nabożeństwa parafialnego w czasie Wielkanocy, Zielonych Świąt, Wszystkich Świętych, Bożego Narodzenia i w ostatnią niedzielę każdego miesiąca.